

Egy bánatban átélt nap, tíz más nap terhét hordja.

*

Szürke hajsálak a szenvedések kísérői.

BÁRÓ PETRICHÉVICH HORVÁTHI KÁLMÁN.

IRODALMI ÉRTESITŐ.

Diesterweg Adolf válogatott művei. Fordították Bányai Jakab és Rédl Ferencz. I. kötet. E czímen egy maradandó beesű paedagogiai mű került ki Nagy-Beeskereken Pleitz Fer. Pál nyomdájából. A fordítók igen jeles dolgot végeztek, midőn e munkát, mint a német tanügyi irodalom egyik legkiválóbb termékét, hazai nyelvünkre átültették.

A hazai tanügyi társadalomnak örömmel kell üdvözölnie e mű megjelenését, mert alig van hasonló mű, melyből a tanító nehéz hivatása közben annyi lelkesedést meríthetne pályája nehézségeinek leküzdésére, mint ebből.

Diesterweget, e halhatatlan tanítót, minden művelt nemzet tanítóóságának meg kell ismernie, mert az a harminezhat szakszerű dolgozat, mely ebben az első kötetben 21 tömött íven helyet foglal, oly behatóan tárgyalja az egész iskolaügyet, hogy a ki ezeket áttanulmányozza, az egy egészen magasabb nézőpontra emelkedik a népoktatásügy terén.

Szíve és lelke lelkesedéssel és nemes idealismussal telik meg, mely tevékenységét fokozza és didaktikai erejét lépten-nyomon növeli és aczélozza!

Diesterwegnek, úgy látszik, volt alkalma életében a tanítók megismerésére. Ebbeli tapasztalataira hivatkozva, gyönyörűen fejt ki: hogy miben áll egy derék tanító tanításának „szellem-ébresztő és akaraterősítő ereje“; továbbá, hogy miben áll a nevelőnél a tanulók jellemének erősítése, a rend, szorgalom, és erkölességre való szoktatás; aztán, hogy miképp kell a tanulókat komolyan gondolkodó, mélyen érző, a jóért és igazságért lángoló, a jónak felismert czélok eléréséért egész erejükből küzdő emberekké nevelni. A kinek eddig erre nem volt alkalma, irataiból megtanulhatja azt is, hogy a valódi szellemi nagyság mindenkor a világosság és egyszerűség ruhájába öltözködik. Gyönyörűek beszédei is Schillerről, Göthéről, a Gutenberg ünnepélyen stb.

Igen tanulságosak értekezései: Schleiermacher tanmódjáról, a művelődésről, az elemi tanítás elvéről, az iskolai fegyelemről, a számtan és nyelvtanítás módszeréről, Isten a természetben stb. Tőle lehet valójában megtanulni: Mit tesz olvasni?

Iratai az iskolaügyön kívül számos nagyfontosságú társadalmi kérdést is tárgyalnak, minélfogva azok nemesak a tanítót érdeklik, hanem mindazokat, kik egészséges társadalmi viszonyok megteremtésén fáradoznak.

A mondottakból kiteszhetőleg e remek mű, melynek ára 5 korona, érdemes az elterjedésre. A tanítói könyvtáraknak bizonyára díszére fog szolgálni.

Kik egyszerre 10 példányt rendelnek, egyet ráadásul kapnak. Megrendelések Bányai Jakabhoz intézendők Nagy-Beeskerekre, ki a pénz előleges beküldése mellett a könyvet bérmentve, ellenkező esetben postai utánvétellel küldi meg. (I. M.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Margit királynő imája. Az anarchista gonoszságnak áldozatul esett Umberto olasz király felett Margit olasz királynő egy szép imát írt, melyet kinyomtattak és a nép közt kiosztottak. Az ima a következő:

A mi szeretett urunknak, Umberto királynak emlékezetére.

A mint ő mindenkihez lelkiismerete szerint kegyelmes volt, légy te is kegyelmes ő hozzá. A mint ő mindig és mindenkinek megbocsátott, bocsásd meg te is az ő emberi gyöngeségeit. A miért ő szerette népét és csak hazájának boldogságát tartotta szem előtt, azért, óh uram, engedj meglátnia az örök világosságot. Mert jó volt és csak jóságának lett áldozata, nyujtsd ki neki óh uram a pálmát. A miért ő csak jót tett ezen a világon és nem táplált szívében gyűlöletet és még azoknak is megbocsátott, a kik rosszat tettek neki, a miért egész életét utolsó leheletéig kötelességének és az ország javának szentelte — a vérért, a melyet elontott, az igazságos és jó művekért, a melyeket végbe vitt, fogadd óh Uram kegyelmesen karodba és add meg neki az örök békeket!

A róm. kath. egyház ünnepe. Kilencszáz éve, hogy a Kárpát-bérczei közt hazát foglalt magyar nemzet a római kereszténységet István király példája és befolyása következtében fölvette. Vaszary bíboros érsek Nagyboldogasszony napjára ünnepet hirdet a primási székvárosba. Esztergomban maga köré gyűjti papjait és híveit, hogy vele együtt örvendezzenek a történelmi nagy eseménynek. Ferencz József király képviselőjét küldi az ünnepre és a kormány is megjelenik azon. Emelkedtek hangok, hogy az ünneplést terjeszszék künnebb a róm. kath. egyházon; tegyék nemzeti ünneppé, vagy pepig az összes keresztény egyházak ünnepévé a kereszténység fölvetelésének kilencszázadik évfordulóját. De az egyiket, mint a másikat kizárja a róm. kath. elv, mely a kereszténységnek a rómain kívül más formáját nem ismeri el. Az ilyen felfogás nem alkalmas arra, hogy lehetővé tegyen oly eljárást, melyet a tényeknek általánosabb, „culturalis“ szempontból való nézése irányítva. De kizárja az a körülmény is, hogy az ultramontán katholicismus, a mint írják, politikai czélatokat visz bé az ünneplésbe.